

135699 Klacht dat leerling niet is bevorderd, is ongegrond. De leerling voldeed niet aan de bevorderingsnormen. Ook heeft de school mogen verlangen dat de leerling een toets over zou doen, omdat er twijfel was of die zonder hulpbronnen was gemaakt.

ADVIES

In de klacht van:

[klager], wonende te [woonplaats], hierna te noemen klager

tegen

[directeur] van [school] te [vestigingsplaats], hierna te noemen de verweerster
gemachtigde: de heer mr. W. Lindeboom

1. VERLOOP VAN DE PROCEDURE

Op 27 juli 2026 en aangevuld op 14 augustus 2026 heeft klager een klacht ingediend tegen de school. De directeur is vanwege haar verantwoordelijkheid voor de gang van zaken op school als verweerster aangemerkt.

Gezien de aard van de klacht heeft de Commissie deze volgens de versnelde procedure in behandeling genomen.

De klacht is als volgt samengevat:

[klager] klaagt erover dat de school hem niet bevordert naar 5 vwo.
Eén en ander zoals toegelicht in het klaagschrift.

Verweerster heeft op 16 september 2026 een verweerschrift ingediend.

De hoorzitting vond plaats op 23 september 2026 via een beeldverbinding.

Klager was aanwezig ter zitting.

Verweerster was samen met [schoolbestuurder], aanwezig ter zitting, daartoe bijgestaan door de gemachtigde.

Dat wat in de stukken en op de zitting naar voren is gebracht, is, voor zover relevant voor het oordeel van de Commissie, zakelijk in dit advies weergegeven.

2. DE FEITEN

Klager zat in schooljaar 2025-2026 in 4 vwo op [school].

Tijdens de toetsweek in december 2025 heeft klager in een ruimte apart een voortgangstoets gemaakt voor natuurkunde. Het betrof geen toets voor zijn schoolexamen (SE). Klager haalde voor de toets een 9,8. Omdat de school twijfelde of klager die toets zonder hulpbronnen had gemaakt, heeft hij hem uiteindelijk over moeten doen. Voor de nieuwe toets haalde hij een 4,6.

Aan het eind van het schooljaar heeft de docentenvergadering besloten klager niet te bevorderen. Op zijn eindlijst had hij een 4 voor natuurkunde en een 5 voor biologie en wiskunde A.

De school heeft het beleid dat een leerling alleen bij bijzondere en/of uitzonderlijke omstandigheden twee opeenvolgende leerjaren mag doubleren. Omdat klager in 3 vwo ook had gedoubleerd, heeft de school ouders en leerling meegedeeld dat klager niet op de school kon blijven. De docenten hebben hem geadviseerd zijn onderwijs te vervolgen op het vavo. Klager volgt daar inmiddels onderwijs.

3. STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

Klager

Klager heeft een 4 en twee keer een 5 op zijn eindlijst en is niet bevorderd.

Een medeleerling is wel bevorderd, terwijl die vijf keer een 5 op zijn eindlijst had. Dat is in strijd met het gelijkheidsbeginsel.

Klager heeft ten onrechte een 4 op zijn eindrapport staan voor natuurkunde. Klager had in december 2025 een 9,8 gehaald voor een toets. Hij had goed geleerd voor die toets. De docent en de leerlingcoördinator hebben klager beschuldigd van fraude, zonder dit te kunnen bewijzen. Klager mocht van de leerlingcoördinator de toets inhalen op een vergelijkbaar niveau. De docent heeft klager toen echter een toets gegeven die veel moeilijker was dan de reguliere toets. Hij haalde voor de nieuwe toets een 4,6. Het verschil tussen de twee toetscijfers toont aan dat de tweede toets qua moeilijkheidsgraad en normering onredelijk afweek van het reguliere vwo-4 niveau.

Volgens klager zocht de school iets om hem niet te bevorderen.

Volgens klager had de docent zijn vermoeden van fraude moeten voorleggen aan de examencommissie.

De mentor heeft in maart 2026 toegezegd dat klager, als hij maximaal drie keer een 5 had en een stijgende lijn liet zien, bevorderd zou worden naar 5 vwo. Die toezegging was ook de reden dat klager niet heeft gekozen voor een tussentijdse overstap naar 5 havo.

Klager had het eerste half jaar privéproblemen, waardoor hij zich niet kon concentreren. Hij had in februari 2026 nog zes tekortpunten (minpunten). Klager heeft zich echter herpakt en heeft zich goed verbeterd.

In een gesprek met de directeur op 20 juli 2026 heeft deze erkend dat de toezegging was gedaan, maar dat de mentor dat niet had mogen zeggen. De uiteindelijke beslissing dat klager niet werd bevorderd, is in strijd met het vertrouwensbeginsel.

Verweerster

Klager heeft geen belang meer bij behandeling van de klacht. Hij heeft zich immers ingeschreven voor het vavo.

Klager voldeed op drie punten niet aan de bevorderingsnormen. Hij had vier minpunten, drie onvoldoendes en een te laag totaal aantal punten (-3). De norm is maximaal drie minpunten, maximaal twee onvoldoendes en een totaalscore van 0 of hoger. Klager is besproken in de docentenvergadering. Die was bijna unaniem van oordeel dat het niet in het belang van klager was om te worden bevorderd naar 5 vwo.

De school heeft het beleid dat een leerling slechts bij hoge uitzondering twee opeenvolgende leerjaren mag doubleren. Daarbij kan gedacht worden aan een leerling die een half jaar in het ziekenhuis heeft gelegen. In dit geval was er geen sprake van bijzondere omstandigheden. De mentor heeft ook geen afwijking gezien in cijfers, werkhouding of absenties door de problemen die klager het eerste halfjaar had. De omstandigheid is wel meegenomen in de docentenvergadering.

Bij de totstandkoming van het cijfer voor de natuurkundetoets heeft de school zorgvuldig gehandeld. Klager kent een verleden van bewezen en onbewezen fraude. De 9,8 wekte om twee redenen twijfel op over de totstandkoming van de beantwoording. Ten eerste had klager het hele schooljaar voor natuurkunde geen hoger cijfer dan een 5 gehaald. Daarom was het hoge cijfer opvallend. Ten tweede gingen de antwoorden en berekeningen veel verder dan in de toetsvragen werd gevraagd. Beide zaken, tezamen met het feit dat klager de toets buiten het reguliere toetsmoment en in een aparte ruimte had gemaakt, maakten dat de docent een vermoeden van fraude kreeg. Na overleg met de leerlingcoördinator is daarom gesproken met klager over de door hem gegeven antwoorden en gemaakte berekeningen. Tijdens dat gesprek kon klager onvoldoende uitleg geven over de antwoorden die hij had gegeven en hoe hij tot die antwoorden was gekomen. Ook gaf hij tijdens het gesprek geen blijk van een mate van kennis

en begrip van de leerstof die overeenkwam met de score van de toets. Het vermoeden van fraude werd door het gesprek dus versterkt. In overleg met de afdelingsleider en verweerster is ervoor gekozen de leerling niet als straf een 1 toe te kennen voor zijn toets. De school heeft gekozen voor een minder verstrekkende en voor klager gunstige mogelijkheid om opnieuw een toets af te leggen. Zo kon hij laten zien dat hij de stof wel degelijk beheerste. Deze tweede toets had dezelfde moeilijkheidsgraad als de eerste toets. Volgens verweerster heeft de school door deze keuze zorgvuldig gehandeld. Het behaalde cijfer voor de nieuwe toets was in overeenstemming met de resultaten die klager eerder had gehaald. Verweerster wijst erop dat ook als de 9,8 was blijven staan, klager een onvoldoende op zijn rapport zou hebben gestaan voor natuurkunde en een bespreekgeval zou zijn geweest.

Na het doubleren in 3 vwo en de overgang naar 4 vwo hebben de mentoren twijfels geuit bij klager over de keuze voor een bèta-profiel. Klager scoorde namelijk niet goed voor de exacte vakken. Ondanks de adviezen een ander profiel te kiezen, heeft klager gekozen voor het NG-profiel.

De mentor heeft gedurende het schooljaar met klager gesproken over zijn tegenvallende resultaten. Op 14 november 2025 heeft hij hierover een e-mail naar de ouders van klager gestuurd. De mentor heeft geen garantie gegeven dat klager zou worden bevorderd als hij drie vijven had en een stijgende lijn liet zien. Dat zou in strijd zijn met de vastgelegde bevorderingsnormen. Uit WhatsApp-correspondentie tussen de mentor en de vader van klager blijkt ook dat de mentor ruim voor de overgang heeft gesproken over de reële kansen op bevordering en doubleren.

Het klopt dat de leerlingcoördinator in maart 2026 heeft gezegd dat klager wel mocht doubleren, omdat de regel dat je niet twee opeenvolgende leerjaren mag doubleren in de bovenbouw niet zou gelden. Dat is echter binnen een week rechtgezet. Ook heeft de mentor op 12 mei 2026, dus ruim voor de bevorderingsbeslissing, die eerdere toezegging nogmaals via WhatsApp gecorrigeerd.

Klager heeft op school altijd goede begeleiding gehad, had geen last van veel lesuitval en er is hem alle mogelijke hulp geboden. Zo heeft de mentor de laatste toetsweek met hem voorbesproken. Hij heeft daarbij gezegd zijn best voor hem te zullen doen bij de docentenvergadering, maar heeft daarbij aangetekend dat het, gezien de cijfers van klager, wel lastig zou zijn om zijn collega's te overtuigen. Gedurende het schooljaar heeft de mentor klager geïnformeerd over zijn positie en zijn reële kansen op bevordering. Daarbij heeft de school hem de kans geboden om in het kader van een pilot tussentijds over te stappen naar 5 havo. Klager heeft van die mogelijkheid geen gebruik gemaakt. De school biedt niet de mogelijkheid om aan het eind van het schooljaar vanuit 4 vwo de stap naar 5 havo te maken. Op de school worden namelijk veel onderdelen van het schoolexamen al in 4 havo afgelegd. Het is niet doenlijk om die allemaal in 5 havo in te halen. De school onderzoekt of de school het

toetsprogramma zo kan veranderen dat in de toekomst een leerling aan het eind van 4 vwo wel kan doorstromen naar 5 havo.

Er is geen sprake van een situatie die vergelijkbaar is met die van klager waarin afwijkend is gehandeld. Het is niet uitgesloten dat bij de ene leerling bepaalde bijzondere omstandigheden de doorslag hebben gegeven die bij een andere leerling met dezelfde cijfers niet aanwezig waren.

Verweerster heeft in het gesprek met klager en zijn ouders gezegd dat de mentor met de ouders over de overgangsmogelijkheden heeft gesproken. Zij heeft daarmee niet erkend dat de mentor toezeggingen heeft gedaan die hij niet had mogen doen.

4. OVERWEGINGEN VAN DE COMMISSIE

Overwegingen

Belang en ontvankelijkheid

Verweerster heeft gesteld dat klager geen belang heeft bij behandeling van de klacht nu hij staat ingeschreven bij het vavo. Zij heeft daarbij verwezen naar een advies van de Geschillencommissie passend onderwijs (GPO), die om die reden een verzoeker niet-ontvankelijk had verklaard.

Die vergelijking gaat echter niet op. De GPO heeft een ander toetsingskader.

In het kader van het klachtrecht beoordeelt de Commissie of een school zorgvuldig heeft gehandeld. Het is daarbij niet van belang of een leerling ingeschreven staat op een andere school of instelling. De Commissie merkt hierbij op dat het krijgen van een oordeel of een school zorgvuldig richting een (ex-)leerling heeft gehandeld, een belang heeft voor zowel de leerling en zijn ouders als de school.

Klager is ontvankelijk in zijn klacht.

Toetsingskader

De Commissie toetst klachten over bevordering terughoudend, omdat beslissingen over het bevorderen van leerlingen tot het professionele domein behoren van vakbekwame docenten. De Commissie beoordeelt of het besluit om klager niet te bevorderen op zorgvuldige wijze tot stand is gekomen en of de school in redelijkheid tot de beslissing heeft kunnen komen. De Commissie oordeelt niet of een ander besluit beter zou zijn. De Commissie zal bij haar beoordeling uitgaan van het beleid dat de school hanteert voor bevordering. Alleen bij een overduidelijk onjuiste beslissing zal zij een advies geven dat afwijkt van de beslissing van de school.

Besluit

De school heeft de overgangsnormen vastgelegd in het document 'Overgangsnormen klas 4 havo en 4&5 vwo 2025-2026', dat wordt gepubliceerd op de website van de school.

De overgangsnormen luiden als volgt:

Bevordert is een leerling met een voldoende rapport. Daartoe moet voldaan zijn aan de volgende voorwaarden:

- voor alle vakken samen een totaalscore van 0 of hoger
- niet meer dan 3 minpunten
- niet meer dan 2 onvoldoende vakken (waarbij in 4 havo, 4 vwo en 5 vwo het vak LO meegerekend wordt)
- geen cijfer lager dan 4
- voor de kernvakken Engels/Nederlands/wiskunde: maximaal één onvoldoende, niet lager dan 5.
- voor 4 havo/5 vwo: het vak CKV en maatschappijleer tellen als combinatiecijfer mee voor de overgang

Ook is de volgende passage opgenomen:

Tweemaal achtereenvolgende doubleren in hetzelfde leerjaar is niet mogelijk. Doubleren in twee achtereenvolgende leerjaren is alleen bij bijzondere omstandigheden mogelijk.

Klager heeft drie onvoldoendes, vier minpunten en een totaalscore van -3. Daarmee voldoet hij niet aan de hierboven vermelde bevorderingsnormen.

Klager is terecht als bespreekgeval ingebracht in de docentenvergadering.

Daarnaast stelt de Commissie vast dat het beleid dat een leerling niet twee opeenvolgende leerjaren mag doubleren, op veel scholen wordt toegepast en algemeen aanvaard is.

Klager stelt dat hij ten onrechte een toets voor natuurkunde heeft moeten overmaken, waardoor zijn oorspronkelijke hoge cijfer niet meetelde.

De Commissie kan begrijpen dat de docent twijfels had over de waarde en totstandkoming van de 9,8. Er wordt niet betwist dat klager het hele jaar geen cijfer boven de 5 heeft gehad. De docent heeft na overleg met collega's in een gesprek zorgvuldig onderzocht of klager zijn antwoorden en berekeningen kon uitleggen. Dat kon hij volgens de docent niet. In zo'n geval mag een school beslissen de leerling de toets opnieuw te laten maken. Een andere optie zou zijn geweest een 1 toe te kennen wegens fraude. Dat is echter een voor de leerling veel zwaardere maatregel.

De docent heeft niet in zijn eentje besloten dat klager de toets over moest doen. Dat is in samenspraak met de schoolleiding gebeurd. Omdat er geen sprake was van een SE-toets, had ook de examencommissie geen rol in deze beslissing.

Dat de nieuwe toets moeilijker was dan andere toetsen, is niet gebleken. De uitslag week niet af van de toetsen die klager in de loop van het jaar voor natuurkunde had gemaakt.

De school heeft daarom uit mogen gaan van het eindcijfer van een 4 voor natuurkunde.

Ook met een 5 voor natuurkunde op zijn eindlijst zou klager een bespreekgeval zijn geweest. Het is niet vast komen te staan dat de mentor heeft toegezegd dat klager met drie vijven zou worden bevorderd. Verweerster betwist het en verder is het niet aannemelijk gemaakt. Dat de mentor heeft beloofd bij de overige docenten zijn best te zullen doen, is geen harde en bindende bevorderingstoezegging.

Een kortdurend misverstand over de mogelijkheid dat klager zou kunnen blijven zitten in 4 vwo, kan naar het oordeel van de Commissie niet worden gezien als een zeer bijzondere omstandigheid die zou moeten leiden tot afwijking van het beleid dat een leerling geen twee achtereenvolgende leerjaren kan doubleren.

Volgens klager had de docentenvergadering rekening moeten houden met de onrustige periode in de eerste helft van het schooljaar. Volgens verweerster zijn die omstandigheden meegenomen in de vergadering. Daarbij heeft verweerster opgemerkt dat er in die periode geen verschil was in resultaten, werkhouding en schoolverzuim.

De Commissie acht niet aannemelijk gemaakt dat het meewegen van de persoonlijke omstandigheden had moeten leiden tot een positieve bevorderingsbeslissing.

Klager wijst er ook op dat een leerling met meer onvoldoendes wel is bevorderd. De Commissie heeft geen informatie over de resultaten van die andere leerling uit eerdere rapportperiodes, diens motivatie, werkhouding, samenwerking, studiehouding en vaardigheden. Dit zijn aspecten die in bevorderingskwesties voor leerlingen en dus ook voor klager wel hebben meegespeeld tijdens zijn bespreking in de rapportvergadering. Deze verschillen maken een vergelijking van beide leerlingen niet goed mogelijk.

Alles afwegend is de Commissie van oordeel dat de school in redelijkheid heeft kunnen besluiten klager niet te bevorderen naar 5 vwo. De klacht is daarom ongegrond.

5. OORDEEL

Op grond van bovenstaande overwegingen verklaart de Commissie de klacht ongegrond.

Vastgesteld te Utrecht op 29 september 2026 door mr. B.S. Abdoelkariem, voorzitter, drs. R.C. Abrahams MPH en drs. L.J. Medema, leden, in aanwezigheid van drs. J. van Velzen, secretaris.

mr. B.S. Abdoelkariem
voorzitter

drs. J. van Velzen
secretaris